

LUNDS UNIVERSITET
Samhällsvetenskapliga fakulteten

SASA012 Att teoretisera i samhällsvetenskap, 7,5 hp. Doktorandkurs

Theorizing in Social Science, 7,5 credits Third cycle

1. Fastställande

Kursplanen är fastställd av Socialhögskolans institutionsstyrelse 2019-01-30.

2. Allmänna uppgifter

Kursen ges inom ramen för den nationella forskarskolan i socialt arbete och kan ingå i en doktorexamen i socialt arbete. Kursen ges på svenska.

3. Mål

Efter genomgången kurs ska studenten kunna

Kunskap och förståelse

- Redogöra för hur teori och teoretisering förstås och diskuteras inom olika samhällsvetenskapliga ämnen.
- Förstå och redogöra för teoretiseringens olika utmaningar, steg och tekniker.

Färdighet och förmåga

- Teoretisera med utgångspunkt i empiriska data eller befintliga teoretiska begrepp.
- Identifiera egna styrkor och svagheter när det gäller teoretisering.

Värderingsförmåga och förhållningssätt

- Kritiskt granska existerande teorier med avseende på dess förtjänster och brister i förhållande till resonemang om teoretisering.

4. Innehåll

Syftet med kursen är att doktoranden ska träna och därigenom utveckla sin förmåga att teoretisera i samhällsvetenskaplig forskning. Kursen bygger på ett synsätt där teoretisering ses som en förmåga som kan utvecklas, och som inte är detsamma som att lära sig olika teorier eller återge vad olika teoretiker har tänkt och sagt. I kursen betonas teori som process snarare än teori som produkt eller objekt. Teoretisering i form av en kreativ process för utveckling av begrepp, tankefigurer, förklaringar och tänkbara kausala samband, modeller, hypoteser etc. betraktas med andra ord som en praktisk färdighet som kan uppövas på samma sätt som att lära sig, och bli skicklig i att använda, olika forskningsmetoder. Kursen syftar också till att ge en orientering i hur själva teoribegreppet och teoriutveckling har diskuterats i olika samhällsvetenskapliga ämnen.

5. Undervisning och examination

Undervisningen sker vid tre tillfällen om två dagar, och omfattar föreläsningar, seminarier och workshops. Föreläsningar ges av kursansvariga samt inbjudna gästforskare med specifik kompetens inom relevanta områden för kursens genomförande. Inom ramen för kursens seminarier och workshops ges kursdeltagarna möjlighet att, utifrån egen empiri eller med utgångspunkt i för avhandlingsarbetet centrala teoretiska begrepp, träna olika moment i teoretisering. Kursdeltagarna skriver ett avslutande kurspapper om ca 10 sidor som visar att de uppnår för kursen uppställda mål. Syfte och föremål för behandling i kurspapper formuleras självständigt, men ska behandla för kursen relevant tema samt angiven litteratur. Detta kurspapper seminariebehandlas vid kursens sista tillfälle, då varje deltagare även förväntas kommentera ett utvalt kurspapper av annan deltagare på kursen. Kommentarer på kollegas papper sammanfattas och lämnas in till kursansvariga. Därutöver ska kursdeltagarna aktivt delta i kursens seminarier och workshops.

6. Betyg

Som betyg för kursen anges godkänt eller underkänt. För betyget godkänd krävs att doktoranden uppfyller de lärandemål som angivits för kursen.

7. Förkunskapskrav och urval

För behörighet till kursen krävs att sökande är antagen till utbildning på forskarnivå inom ett samhällsvetenskapligt ämne. Då kursen ges inom ramen för den nationella forskarskolan i socialt arbete kommer företräde att ges till forskarstuderande som är antagna vid institutioner som medverkar i forskarskolan. I mån av plats kan även andra forskarstuderande ges möjlighet att delta.

8. Litteratur

Abbott, A. (2004) *Methods of Discovery*. New York/London: W.W. Norton & Company.

Alvesson, M. & Kärreman, D. (2007) Empirical Matters in Theory Development, *Academy of Management Review*, 32, 1265-1281.

Bertilsson, M. (2016) Theorizing – for what? *The British Journal of Sociology*, 67, 30-35.

Billig, M. (2013) *Learn to Write badly. How to succeed in the social sciences*. Cambridge: Cambridge University Press.

Carleheden, M. (2016) What conception of the theoretical does ‘theorizing’ presuppose? Comment on Richard Swedberg’s ‘Before theory comes theorizing or how to make social science more interesting’. *The British Journal of Sociology*, 67, 36-42.

Corvellec, H. (ed) (2013) *What is theory? Answers from the social and cultural sciences*. Köpenhamn: Liber CBS Press.

Krause, M. (2016) The meanings of theorizing. *The British Journal of Sociology*, 67, 23-29.

Mills, C.W. (1959) *The sociological imagination*. New York: Oxford University Press.

Schneiderhan, E. (2016) Theorizing resistance. *The British Journal of Sociology*, 67, 43-49.

Sutton, R. & Staw, B. (1995) What Theory is Not. *Administrative Science Quarterly*, 40, 371-384.

Swedberg, R. (2012) Theorizing in sociology and social science: turning to the context of discovery, *Theory and Society*, 40, 1-40.

Swedberg, R. (red.) (2014) *The Art of Social Theory*. Princeton University Press.

Swedberg, R. (2014) *Theorizing in Social Science. The context of discovery*. Stanford: Stanford University Press.

Swedberg, R. (2016) Before theory comes theorizing or how to make social science more interesting. *The British Journal of Sociology*, 67, 5-22.

Swedberg, R. (2016) Reply to the commentators. *The British Journal of Sociology*, 67, 57-70.

Swedberg, R. (2017) Theorizing in Sociological Research: A New Perspective, a New Departure? *Annual Review of Sociology*, 43, 189-206.

Swedberg, R. (2018) Does Speculation Belong in Social Science Research? *Sociological Methods & Research*. <https://doi.org/10.1177/0049124118769092>

Tavory, I. (2016) The pragmatist wave of theory construction. *The British Journal of Sociology*, 67, 50-56.

Uhnöo, D. (2012) *Dunkla vanor. Om teori och referenspraktik i samhällsvetenskaplig forskning*. Akademisk avhandling, Institutionen för socialt arbete, Göteborgs universitet.

Weick, K.E. (1989) Theory Construction as Disciplined Imagination, *Academy of Management Review*, 14, 516-531.

Zundel, M. & Kokkalis, P. (2010) Theorizing as Engaged Practice. *Organization Studies*, 31, 1209-1227.

Ytterligare artiklar kan tillkomma.

Totalt antal sidor: ca 2 000.

9. Övrigt

Det förutsätts att doktoranden har handledares och/eller heminstitutionens godkännande för att gå kursen samt möjligheterna för att få tillgodoräkna sig poäng på sitt hemuniversitet.

Kursansvariga lärare:

Peter Dellgran, professor i socialt arbete, Göteborgs universitet

Lisa Wallander, docent i socialt arbete, Lunds universitet